

Žádost:

Žádost ze dne 20. 7. 2024 dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, a to:

- 1)** Má osoba ve věku 74 let, která byla manželkou ve společné domácnosti a byla celoživotně v domácnosti, nárok na vdovský důchod do konce svého života po smrti manžela? A dle jakého § tento nárok vzniká?
- 2)** Jaká je výše vdovského důchodu pro osobu ve věku 74 let, pokud důchod jejího manžela byl 17500 Kč?
- 3)** Pokud byla osoba ve věku 74 let celoživotně v domácnosti a žila ve společné domácnosti s manželem, jaké další podmínky musí splnit, aby měla nárok na vdovský důchod do konce života? A jaké § tyto podmínky upravují?

Odpověď:

1)

Podle § 49 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, v platném znění (dále jen „zdp“), má vdova nárok na vdovský důchod po manželovi, který byl poživatelem starobního nebo invalidního důchodu, anebo splnil ke dni smrti podmínku potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod nebo podmínky nároku na starobní důchod stanovené v § 29 nebo § 31 odst. 1 zdp či zemřel následkem pracovního úrazu. Vdova má v případě splnění alespoň jedné z těchto podmínek nárok na vdovský důchod po dobu jednoho roku od smrti manžela.

Podle § 50 odst. 2 zdp má po uplynutí doby jednoho roku od smrti manžela vdova nárok na vdovský důchod, jestliže ve lhůtě do dvou roků po zániku dřívějšího nároku na vdovský důchod splnila některou z následujících podmínek:

- a) pečuje o nezaopatřené dítě,
- b) pečuje o dítě, které je závislé na pomoci jiné osoby ve stupni II (středně těžká závislost) nebo stupni III (těžká závislost) anebo stupni IV (úplná závislost),
- c) pečuje o svého rodiče nebo rodiče zemřelého manžela, který s ní žije v domácnosti a je závislý na pomoci jiné osoby ve stupni II (středně těžká závislost) nebo stupni III (těžká závislost) anebo stupni IV (úplná závislost),
- d) je invalidní ve třetím stupni, nebo
- e) dosáhla alespoň věku o 4 roky nižšího, než činí důchodový věk stanovený podle § 32 zdp pro muže stejného data narození nebo důchodového věku, je-li důchodový věk nižší.

Pokud dle Vašeho příkladu vdově ve věku 74 let v roce 2024 vznikl nárok na vdovský důchod, bude splňovat po uplynutí doby 1 roku od smrti manžela trvale podmínku dle § 50 odst. 2 písm. e) zdp (důchodový věk muže narozeného v roce 1950 činí 62 roků a 6 měsíců, takže věku o 4 roky nižšího, tj. 58 roků a 6 měsíců, dosáhla již před vznikem nároku).

Upozorňujeme, že nárok na vdovský důchod zaniká uzavřením nového manželství či právní mocí rozhodnutí soudu o tom, že vdova úmyslně způsobila smrt manžela jako pachatelka, spolupachatelka nebo účastnice trestného činu.

2)

Celková výše vdovského důchodu je součtem základní a procentní výměry vdovského důchodu. Podle § 51 zdp činí výše základní výměry vdovského důchodu 10 % průměrné mzdy měsíčně. Výše procentní výměry vdovského důchodu pak činí 50 % procentní výměry starobního důchodu nebo invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně, na který měl nebo by měl nárok manžel v době smrti.

Pokud dle Vašeho příkladu činila výše důchodu manžela zemřelého v roce 2024 celkovou částku 17 500 Kč, z čehož činí základní výměra částku 4 400 Kč a procentní výměra částku 13 100 Kč, pak výše vdovského důchodu činí souhrn částky 50 % z 13 100 Kč (procentní výměra) a částky 4 400 Kč (základní výměra), tj. celkem 10 950 Kč.

Současně platí, že v případě souběhu výplaty starobního a vdovského důchodu ve smyslu § 59 odst. 1 zdp náleží vyšší důchod v plné výši (tj. základní i procentní výměra), ale nižší důchod pouze ve výši poloviny procentní výměry.

3)

K podmínkám nároku na vdovský důchod viz odpověď pod bodem **1)**.

Vzhledem ke složitosti právních předpisů v oblasti důchodového pojištění doporučujeme v případě nejasností věc probrat osobně ve spolupráci s pracovníkem územní správy sociálního zabezpečení.